

Zpráva o činnosti Obce překladatelů v roce 2020

Pandemie koronaviru vážně otřásla také Obcí překladatelů (OP). Mnoho plánovaných akcí muselo být následkem vládních opatření zrušeno nebo, pokud to bylo možné, volili jsme jinou než prezenční formu realizace.

Uskutečněná veřejná vystoupení pořádaná OP samostatně nebo ve spolupráci:

1. Lednoví „Bubeníči“ (9.1.2020, kavárna POTRVÁ, Praha 6)

Pokračování pravidelného měsíčního setkání nad překlady a s překladateli v režii Hany Kofránkové. Tentokrát byl pořad věnován vzpomínání na teatroložku a pedagožku Evu Stehlíkovou

2. Březnoví „Bubeníči“ (9.3.2020, Café Montmartre, Praha 1)

Téma věnováno Jaroslavu Seifertovi a jeho překladům poezie. Režie Hana Kofránková

3. - 8. Projekt Poznejte svého překladatele

Obec překladatelů ve spolupráci s knihovnami po celé ČR organizuje projekt založený na besedách, při nichž překladatelé dávají čtenářům nahlížet do své překladatelské kuchyně. Projekt koordinuje Anna Tkáčová. Je rozvržen na celý rok, naplánováno bylo cca. 40 besed, z nichž se podařilo uspořádat před březnovým zavedením omezujících opatření pouze několik:

- Nová Paka: Gymnázium v Nové Pace a v Hořicích, Novopacké sklepy (3 besedy), 19. a 20. 2.
Překladatelky: Alžběta Lexová (angličtina) a Marie Jungmannová (angličtina a španělština)
- Městská knihovna v Praze, seminář pro knihovníky a knihovnice pracující ve službách, 24. 2. Překladatelky: Kateřina Klabanová (angličtina a němčina) a Anna Tkáčová (španělština)
- Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, pro 40 pracovníků knihoven v kraji, 28. 2. Překladatelka: Athena Alchadizu (španělština)
- Knihovna Jestřábka, Jestřábí Lhota u Kolína, 1. 3. Překladatelka: Hana Švolbová (severské jazyky)

- Městská knihovna Český Těšín, 4. 3. kavárna Avion, pro žáky v rámci Coolturních dnů. Překladatelka Michaela Škultéty (němčina) a překladatel Pavel Peč (angličtina, polština)

9. Podzimní „Bubeníčci“ (7. 9.2020, Café Montmartre, Praha 1)

Téma Vratislav J. Slezák, vzpomínání na zesnulého germanistu a jeho překladatelské dílo

10. Vyhlášení výsledků 28. ročníku Překladatelské soutěže Jiřího Levého pro mladé a začínající překladaře (22.9.2020, Café Kampus, Praha 1)

Porota ve složení Anežka Charvátová (předsedkyně), Míša Jacobsenová, Kateřina Klabanová a Ladislav Šenkyřík o cenách rozhodla takto:

Cena za poezii neudělena

Ceny za prózu:

1. cena neudělena

2. cena - Anežka Dudková (angl.): Bernardine EVARISTO: Girl, Woman, Other

2. cena - Tereza Jůzová (něm.): Esther KINSKY: Banatsko

3. cena - Veronika Štefanová (špan.): Ricardo PIGLIA: El viaje de Ida / Idina cesta

Čestná uznání porota udělila tři:

Martina Šrajtřová (pol.): Jan Józef SZCZEPAŃSKI: Biskup jedzie przez morze

Anna Matoušková (angl.): Celeste NG: Girls, At Play

Markéta Vaňková (nor.): Roskva KORITZINSKY: Ještě jsem neviděla svět

11. Říjnoví „Bubeníčci“ (5.10.2020, Café Montmartre, Praha 1)

Před podzimním znovuzavedením vládních opatření se uskutečnil podvečer s Václavem Jamkem a Vlastou Dufkovou o překladech franko-belgického básníka a výtvarníka Henri Michauxa.

12. Ztraceni v překladu VI (2.11.2020, online)

Téma: Jak koronavirová epidemie ovlivnila nakladatelský trh

Pořad Ztraceni v překladu, již šestý v pořadí, se tentokrát konal v online prostředí opět v Knihovně Václava Havla. Hodinovou besedu o postavení překladatelů v koronavirové krizi lze zpětně zhlédnout na <https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=xt2mdSojkNc>. Pořádala Obec překladatelů, Překladatelé severu, platforma malých nakladatelů Knihex a prostory jako vždy poskytla Knihovna Václava Havla, která pořídila i záznam besedy.

13. Pokračování projektu Poznejte svého překladatele

Překladatelka z angličtiny a němčiny Silvie Mitlenerová se představila čtenářům na besedě dne 5. 10. v Městské knihovně v Semilech.

14. Vyhlášení Ceny Josefa Jungmanna (12. 11., v médiích a v tisku)

Porota Obce překladatelů ve složení Petra Martínková, Ladislav Nagy, Helena Stiessová, Magdaléna Štulcová a Václav Jamek (předseda) vyhlásila ke dni 12. 11. 2020 výsledky 29. ročníku Ceny Josefa Jungmanna za nejlepší překlad uplynulého roku.

Cenu Josefa Jungmanna získala

Alice Flemrová za převod románu Paola Sorrentina Všichni mají pravdu (nakl. dybbuk), s přihlédnutím k dalším předloženým překladům (Roberto Saviano: Piraně vydala Paseka, a Elena Ferrante: Temná dcera, vydal Prostor) a se zvláštním oceněním její vytrvalé péče o zprostředkování nejlepších děl současné italské umělecké prózy českému čtenáři.

Mimořádné tvůrčí ocenění udělila porota Petru Dvořáčkovi za překlad románu Roberta Menasseho Hlavní město (nakl. Kniha Zlín) - němčina.

Další tvůrčí ocenění:

Vít Kazmar za překlad románu Fernanda Aramburua Vlast (Akropolis) - španělština

Martina Knápková za překlad povídek Lucie Berlinové Manuál pro uklízečky (Argo) - angličtina

Michal Půček za překlad románu Daniela Kehlmana Tyll (Argo) - němčina

Michal Špína za překlad románu Josého Donosa Obscenní pták noci (Malvern) - španělština

Michal Švec za překlad románu Alexandry Salmelové Antihrdina (Větrné mlýny) - finština

Prémii Tomáše Hrácha získala Marie Voslářová za překlad povídek Clemense J. Setze Láska za časů Mahltadtského dítěte (Fra), s přihlédnutím k dalším dvěma předloženým překladům, z němčiny (Walter Vogt: Schizogorsk - Havran) a ze švédštiny (Andrzej Tichý: Mizérie, Argo).

Do Síně slávy povolala porota Miloslava Uličného, předního českého hispanistu, překladatele poezie a dlouhé řady náročných textů, vysokoškolského pedagoga a nositele významných i zahraničních ocenění.

Krameriův vinš byl udělen Janu Zelenkovi, odbornému garantovi Stipendia Hany Žantovské a dlouhá léta nepostradatelnému porotci CJJ, za obětavou spolupráci s výborem a důsledné působení ve prospěch uměleckého překladu.

Při této příležitosti bylo rovněž uděleno Stipendium Hany Žantovské (donátorů Ireny Murray Žantovské a Michaela Žantovského), v letošním roce Jiřímu Měsíci, který pro nakladatelství Protimluv připravil antologii z díla kanadského básníka Johna Passe s názvem Větrná zvonkohra.

Finanční částky ocenění byly laureátům poukázány na jejich osobní účty.

XXX

Zrušené pořady a akce:

- Účast na pražském knižním veletrhu Svět knihy – vyhlášení Anticeny Skřípec (odloženo na příští rok) a výstava překladových titulů – nebyla možná, veletrh se nekonal.
- Kurzy literárního překladu proběhly pouze na začátku roku. Anglický workshop pro pokročilé vedla Dominika Křesťanová, ale jeho poslední březnová lekce musela být odložena a uskutečnila se až v červnu, kdy to bylo už možné. Ve 2. polovině roku již kurzy otevřeny být nemohly.
- Nekonal se více než 20 veřejných besed v rámci projektu Poznejte svého překladatele.
- Pět pravidelných měsíčních večerů o překládání, tzv. Bubeníčků, bylo anulováno.
- Nekonal se plánovaný díl kulatého stolu „Ztraceni v překladu“, který měl být věnován (ne)prospěšnosti nových překladů klasických textů.
- Zrušeny byly semináře a přednášky Klubu rusistů na Filozofické fakultě UK.
- Oželet jsme museli i podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě.
- Neuskutečnilo se plánované setkání s překladateli z řad OP.

X X X

Výboru i sekretariátu přibyla práce s rušením plánovaných pořadů, změnami formátu akcí a nakonec i nemožnost prezenčně svolávat schůze výboru. Emailovou korespondencí a telefonáty jsme se nicméně snažili maximálně suplovat osobní jednání. Výboru přibyla další nová povinnost - průběžně odpovídat na záplavu dotazníků k dopadu koronakrizy na naši profesi (anketu vyhlásili kromě jiných Překladaťelé Severu, Institut umění dokonce opakovaně, Ministerstvo kultury, aj.)

Spolupráci s Evropskou radou asociací literárních překladaťelů CEATL zajišťovala výborně Hana Fořtová navzdory složité situaci. Valná hromada této mezinárodní organizace se uskutečnila prostřednictvím videokonference, jejíž zvládnutí bylo pro všechny zástupce z třicítky evropských zemí náročnou novinkou. Výbor OP odpovídal na velkou dotazníkovou kampaň CEATLu, na jejímž základě byly vypracovány připomínky a doporučení k novele autorskoprávní směrnice EU (DSM Directive).

Zkušeni členové Obce překladaťelů působili ve všech významných porotách literárních soutěží. Zastoupeni byli též ve vedení tvůrčích spolků a organizací.

Státní cena za překladaťelské: Jan Zelenka

Magnesia Litera: Jana Zoubková, Jovanka Šotolová, Mariana Machová, Tomáš Glanc, Viktor Janiš

Zlatá stuha: Jitka Jindřišková, Markéta Kliková a Viola Somogyi

Slovník roku: Jiří Našinec

Dozorčí rada DILIA: Hana Linhartová, Libor Dvořák, Šimon Pellar

Výbor spolku Magnesia Litera: Blanka Stárková, Alena Lhotová

Česká sekce IBBY: Petr Eliáš

V rámci KVASu (Koordinačního výboru autorských spolků), jehož je OP členem, jsme připomínkovali chystanou novelu Autorského zákona.

Vyrovnat jsme se bohužel museli s odchody několika našich členů, vzácných přátel a spolupracovníků. Zesnuli velcí germanisté Vratislav J. Slezák, Božena Koseková, romanistka Věra Hrubanová, A. J. Liehm (francouzština aj.), Soňa Nová (angličtina), Luboš Dobrovský (ruština), Josef Čermák (němčina) Jitka Křesálková (italština). Jejich úctyhodné medailonky

lze najít v naší databázi na webu. Do OP jsme naopak přijali nové, nových, převážně mladé překladatele.

Loni jsme vydali 6 čísel našeho interního bulletinu Zprávy (zveřejněných na webu OP), průběžně aktualizovali web i facebook OP a pro nedostatek přímého setkávání s kolegy jsme velmi často využívali i hromadný mail.

Navzdory koronavirové krizi roku 2020, omezujícím opatřením a ztíženým podmínkám pro naši činnost uskutečnila Obec překladatelů 14 akcí pro veřejnost (podle grantové smlouvy by stačilo 12 akcí), což výbor OP považuje za úspěch. Zasloužili se o něj jednotliví členové výboru, sekretariát především v osobě tajemnice OP i mnozí kolegové z našich řad.

V Praze 25.4.2021

PhDr. Alena Lhotová
místopředsedkyně OP

PhDr. Hana Linhartová
předsedkyně OP